

TERÖRİZM KÜLTÜRÜ

-ABD TERÖRÜ-

NOAM CHOMSKY

Cambridge/Massachusetts, Ekim 1987

Pınar Yayınları, 2. Baskı

- ÖZET ALINTI-

Halk ve Devlet Tedhişi

A.B.D. halkının bazı karakteristik özellikleri

Tarihi incelemeler ve mevcut vesikaların tutarlı bir dökümü, A.B.D.'nin gerek güvenlik ve gerekse uluslararası politikasının esasını, bizim **“Beşinci Özgürlük”** olarak isimlendireceğimiz özgürlüğü korunmasının ve bu iş için de anavatanda güç esasına dayalı bir düzenin kurulmasının oluşturduğunu göstermektedir.

“Beşinci özgürlük de nedir?”

Beşinci özgürlük; soyma, sömürme ve hüküm altına alma ve sonuç alabilmek için her türlü güce başvurma özgürlüğüdür. A.B.D. ve müttefiklerinin faşizmle ölümüne mücadele ettikleri günlerde Franklin Delano Roosevelt, konuşma özgürlüğünü, ibadet özgürlüğünü ve nihayet asgari ihtiyaçların baskısından azade olarak yaşama özgürlüğünü **“Dört özgürlük”** olarak tüm dünyaya ilan etmiş; ama her nasılsa bu **“beşinci özgürlüğü”** zikretmeyi ihmal etmiştir.

ABD kökenli resmi evraklar ve gün ışığına çıkartılıp herkese aşikâr kılınan tarihi olaylar bir yandan dört özgürlüğe gerek doktrin ve gerekse uygulama bazında verilen önemi; öte yandan da bu özgürlüklerin beşinci özgürlüğe ne kadar bağımlı olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. ABD'nin dünya genelinde sahnelediği her türlü eylemin yönünün beşinci özgürlük tarafından tayin edildiğine şahit olmaktayız. **Dört özgürlük beşincisi ile çelişmediği sürece var olabilmektedir; aksi takdirde bir kenara fırlatıp atılabilmektedir.**

Beşinci özgürlüğü ön planda tutan, diğer özgürlüklere ancak Beşinci özgürlüğe zarar vermedikleri sürece yaşama hakkı tanıyan programların hayata geçirilebilmesi için devlet; yalan üzerine, aldatmaca üzerine, hile üzerine dayalı bir yapı oluşturma durumunda kalmaktadır. Bunun için ideolojik kurumlarla işbirliğine gitmektedir. Ülke içinde gelir ve güç dengelerinin oluşturulmasında, **“serbest pazar fikri”**nin işleyiş tarzında devletin bu politikasının izlerini açıkça görmek mümkündür. Tarihi gerçekler, amaca uygun bir tarzda yeniden biçimlendirilmiş oldukları halde halka takdim edilmektedir. Bir çeşit **“tarih mühendisliği”** mesleği oluşturulmuştur. Bu terim, Birinci Dünya Savaşı boyunca Başkan Wilson'a hizmet veren

Amerikalı tarihçilere aittir. **“Sahne, savaşı bizim kazanmamızın herkes için iyi olacağına tüm dünyayı inandıracak bir tarzda düzenlenmektedir”** diyen bu çokbilmiş tarihçiler, gerçeklerin kendilerini yollarından alıkoyamadıklarını itiraf etmektedirler. **Çok ciddi olarak tanınan tarihçilerin, siyaset bilimcilerin ve siyasetçilerin asli fonksiyonunun “halk için halkı aldatmak” olduğu yolunda yaygın bir inanç vardır.** Pek saygın bir tarihçi olan Thomas Bailey, şunları söylemektedir: **“Halk, son derece kısa görüşlüdür; tehlikeler gırtlığına dayanana kadar, çoğu kez işin farkında olmaz. Devlet adamları, halkın çıkarlarını korumak için halkı aldatmaya mecbur kalmaktadırlar.”**

Harvard Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Merkezi Direktörü Samuel Huntington da aynı görüştedir. Şöyle demektedir: **“Bir başka ülkenin işlerine karışmayı veya işi daha ileri götürüp askeri müdahalede bulunmayı; sanki Sovyetler Birliğine karşı verilen bir mücadelemiş gibi satabilirsiniz. Bu, Truman Doktrininden bu yana A.B.D.’nin izleye geldiği stratejidir.”** Bugün Orta Amerika’da olup bitenleri Huntington’un bu değerlendirmesinin ışığı altında bir kez daha gözden geçirmekte büyük yararlar vardır.

Akademik ortam da bu havaya kendini kaptırmış gitmektedir. 1949 senesinde **Amerika Tarih Cemiyeti**’nin başkanlığına seçilen Conyers Read şunları söylemektedir: **“Yaşayabilmemiz, ancak militan bir tavır takınmamızla mümkündür. Disiplin, her güçlü ordunun temel direğini oluşturur; bu ordu ister ABD ordusu, isterse Sovyetler Birliği ordusu olsun, değişen bir şey yoktur. İster sıcak, ister soğuk olsun; topyekün savaş herkesin görev aldığı, sorumluluk yüklendiği bir savaştır. Tarihçilerin de üzerlerine düşen görevleri yüklenmeleri, kaçınılmaz sorumlulukları vardır; bu, sosyal kontrolün bir formunun diğerine karşı savunulmasının üslenilmesi gibi bir şeydir. (s. 8-9)**

A.B.D.’nin Vietnam’daki askeri hareketinin **“görülür”** derecede artması halinde ülke içinde çıkması olası karışıklıkları bastırabilmek için gerekli olacak askeri gücün hesabını yapmakla meşgul idi. Burada **“görülür”** ifadesi çok önemlidir. Kamuoyunun korkusu o yıllarda gizli operasyonların sayısının artmasında son derece etkili olmuştur. **Pis işler, “görülür” olmaktan çıkarılmıştır; saman altından su yürütülmüştür. Bu, bizim demokrasimizin karakteristiklerinden biridir. Halk ile devletin görüşlerinin çelişmesi halinde işler, el altından; ama gene halkın iyiliği için yürütülür. ‘Halka rağmen ama halk için’ diye özetlenebilecek eylemler gerçekleştirilir.” (s. 15) Halk rahat duruyorsa mesele yoktur, kıpırdamaya başladı ise aldatılmayı hak etti demektir. (s. 20)**

TARİH MÜHENDİSLİĞİ

Geçmişte görülen benzerleri gibi bu tarih mühendisliği işinin başarıya ulaşma şansı bir hayli yüksektir. Pek saçma-sapan bir manzara arz ediyor olması, hakim kültür açısından bir engel oluşturmamaktadır. Bu problemlerin nasıl oluştuklarına, nasıl ifade edildiklerine, başarıyla çözülebilmeleri için gerekli alt yapının nasıl hazırlandığına yakından bakmak istiyoruz:

Doktriner gerçekler vatandaşların beyinlerine zorla sokulmalıdır. Bu iş yapılırken durdurak bilinmemelidir, sürekli olarak gayret sarfetmelidir. Bu suretle elde edeceğiniz kazanç, yaptıklarınızın halk tarafından onaylanması ile sınırlı kalmaz; aynı zamanda benzeri tatsızlıkların tekrarı halinde, şiddete başvurma hakkını size verir. Dünyanın herhangi bir yerinde yapılan siyasi anlaşmalara işinize gelmiyor olması halinde, müdahale hakkını müktesep hak olarak elinizde tutabilirsiniz; bu anlaşmaları işlemez hale getirmek için şiddet kullanma hakkınızın var olduğuna vatandaşlarınızı inandırmakta güçlük çekmezsiniz. ‘Düşmanı pazarlık masasına oturtmanın, ancak güç kullanımı ile mümkün olabileceği’ yolundaki bir argümanı biricik tarihi gerçek olarak beyinlere kazıyabilirsiniz; böylece işinizi bir hayli kolaylaştırmış olursunuz. ‘İlerde vukuu muhtemel tatsızlıklar için yararlanılacak plan dersleri’ şimdiden hazırlamak, tarih mühendislerinin görevlerinden biridir.

Bu amaçlara ulaşabilmek için dikkatler arzu edilir noktalara çekilerek gerçekler, gözlerden kaçırılabilir, gerçeklerle bağdaşmayan yorumlarla zihinler bulandırılabilir, meseleler bütünüyle çarpıtılabilir; kabulü mümkün olmayan gerçekler zorla, zihinlere yerleştirilebilir. (s. 23)

ABD ve diğer karnı tok uluslar, tecavüz edecekleri hedeflerin seçiminde son derece tutarlı davranmaktadırlar. (s. 25)

1987 senesinde A.B.D.’nin İran’da çevirmeye çalıştığı dolaplarla ilgili olarak halka verilen bilgilerin tutarsızlığı, yönetimin sergilediği ikiyüzlülük; Reagan yönetiminden Kongre kararlarına ve uluslararası anlaşmalara bağlı kalmayı beklemenin bütünüyle beyhude olduğunu en küçük bir şüpheye bile mahal bırakmayacak bir kesinlikle ortaya koydu.

KIZIL KORKU

Birinci Dünya Savaşı esnasında ve sonrasında Wilson yönetimi, Bolşevik tehdidini bahane ederek **“Kızıl Korku”** olarak isimlendirilmesi olası bir operasyonu gündemde tuttu. Bir yandan demokrasiye yönelik tehlike bertaraf edilirken, öte yandan demokrasinin Orwelyen manada gelişmesi sağlandı. Liberallerden büyük bir destek gören bu operasyon sayesinde işçi hareketleri güdük bırakıldı, muhaliflerin sesi kısıldı, yönetime karşı ortak cephe oluşturulmasına izin verilmedi.

O dönemden günümüze miras kalan iki kurumsal gelişmeden biri Halkla ilişkiler endüstrisi, diğeri ise Ulusal Siyasi Polis (FBI) dir. **Halkla ilişkilerden amaç, halkın düşüncelerinin yönetimin arzu ettiği tarzda biçimlendirilmesidir.** Walter Lippmann gibi liberal demokratik teorisyenlerin **“muvafakat üretimi”**nin önemi üzerinde tartışmağa başladığı günler de bu sözünü ettiğimiz döneme rastlamaktadır. Yönetim, uygulamaya koymak istediği bir proje için halkı şartlandırıp rızasını almak suretiyle kayıtsız şartsız desteğini de kazanmış ola-

caktır. Bu fikirler, akademik sosyal bilimlerde ve Halkla İlişkiler Endüstrisi'nde işin temelini oluşturmaktadır. (s. 43-44)

Reagan Doktrini çerçevesinde beynelmilel bir terör şebekesinin el altından inşa olunmasının sebebi, gene ülke halkından gelecek tepkilerden doğan korkudur. Terörist kültürünün birinci prensibi, en hayati gerçeklerin saklanmasıdır; bu işte, günümüze kadar yeterince başarılı olmuşlardır da. **Halkın aklını karıştırıp fikrini bulandırmak**, Kongre'nin kararlarını ihlal etmek hususunda Reagan yönetiminin gizli faaliyetleri öteden beri bilinmektedir.

Duyarlı bir politika maliyet-kazanç analizini ihmal edemez. Analiz; ama ne analiz... Bir yanda maliyet hanesine yazılan oluk-oluk akan kan ve sefilliğin her türlü, öte yanda ise kazanç hanesine yazılacak doğması beklenen demokratik bir düzen. El Salvador ve Guatemala'da yapılan maliyet-kazanç analizinin bilançosuna bir göz atalım derseniz:

MALİYET: "Maliyet hanesinde 150.000 adet ceset, Bir milyondan ziyade göçmen, Açlıktan kırılan milyonlar, Irzına geçilmiş sayısız kadın ve işkence görmüş sayısız insan."

KAZANÇ: "Kazanç hanesinde ise, liberal Amerikan kanaatine göre demokratik olarak nitelendirilen bir politik düzen."

İDEOLOJİSTLER

Bu âlemde ideolojistler, halkın politikanın ana çizgilerini belirlediğini ve bu işi de yöneticilerini oylarıyla seçerek gerçekleştirdiğini söyleyerek tezgâhlarını çalıştırmaya, kumaşlarını dokumaya devam etmektedirler. Devlet tarafından inşa olup medya tarafından da benimsenen fakat büyük ölçüde terörizmin kültürüne derinlemesine bir bakış imkanı sağlayan hukuki meseleler konu harici tutulmuşlardır.

- **Teknik manada bir yerde demokrasi olması demek, o yerde ABD'li yatırımcıların çıkarlarının emniyet altında olması demektir. Bu ülkelerde halk gerekirse şiddet yoluyla dışlanmakta, ABD ile göbekten bağ kurmuş silahlı kuvvetler, bu neticenin alınmasında önemli görevler üstlenmektedir. Hizmeti karşılığında da gönlünce at oynatabilmenin keyfini sürmektedir.**

- **Savaş çok sayıda fakat eğitimi mükemmel olmayan insan yerine, az sayıda; fakat eğitimi mükemmel insanlarla sürdürülmüş olsaydı, devlet terörünün kokusu daha az çıkardı, hoş olmayan olayların halktan saklanması daha kolaylaşırdı.**

EVİN İÇİNDEKİ HAİNLER

Yerli işbirlikçiler ve paralı askerler kullanmak suretiyle yerli halkın baskı altında tutulup sindirilmesi, geleneksel bir uygulamadır; pek çok örneği vardır: **"Hintlilerden oluşan askeri birlikler Hindistan'ın İngiltere adına işgali işinde İngilizlerden daha fazla hizmet**

vermişlerdir.” İşgal tamamlandıktan sonra Hintlilerin kontrol altında tutulması işinde, Hintli paralı askerlerden büyük ölçüde yararlanılmıştır.

Kongo’da Kral Leopold’un komutası altındaki 20.000 askerden oluşan milli ordu, yirmi sene içerisinde ülkenin nüfusunu 20 milyondan 10 milyona indirmeyi başarmıştır. Ordu; adam öldürme, talan etme, ırza geçme de dâhil olmak üzere akla gelebilecek her türlü yetki ile donatılmıştı ve Nazi benzeri eylemleri ile kendi ülkesini, kendi insanını Belçika’nın hizmetine sunmuştu. (s. 93)

- İsrail ordusundan emekli, 4 senedir de Orta Amerika’da silah ticareti yapmakta olan biri kontraları basın ve Pentagonun psikolojik savaş departmanının ortaklaşa bir icadı olarak betimlemektedir: **“Amerika, silah tüccarlarına avuç-avuç para dökmeye, askerlerle gön-lünce oynamaya ve demokrasiye boş vermeye devam ettiği sürece bu savaş da devam edecektir. Kontraların liderleri cangılda keyif çatmakta, ‘Washington’daki enayilerden daha fazla nasıl para sızdırırım’ diye inceden inceye hesaplar yapmaktadır. Bunların Güney Vietnamlı generallerden farkı yoktur.”** (s. 99)

ÖZET

CELAL SANCAR

01.08.2018/ANKARA